

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1

Tabulka zaznamenávající pobyty královen na Mělníku.

Zdroj: Zpracováno podle zdrojů uvedených v tabulce.

Příloha č. 2

Přehled regist listin jednotlivých královen¹

Zdroj: Zdroje k jednotlivým listinám jsou uvedeny v poznámkách pod čarou.

Příloha č. 3

Panorama Mělníka (zámek s kostelem)

Zdroj: Foto autorka.

Příloha č. 4

Dochovaná gotická část mělnického hradu

Zdroj: Foto autorka.

Příloha č. 5

Nejstarší románská část kostela sv. Petra a Pavla

Zdroj: Foto autorka.

¹ Přehled obsahuje i listiny, které nevydaly přímo královny, ale je na ně odkazováno.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1

panovnice	doba pobytu na Mělníku		důvod	zdroj
	od	do		
Emma	? 90. léta 10. století	1006	ražba mincí, vdovské sídlo	odhady numismatiků
Kunhuta Haličská	3 dny na jaře 1279		návštěva během internace na Bezdězu	Vypravování o zlých letech po smrti krále Přemysla Otakara II
Eliška Přemyslovna	24. června 1319	7. července 1319	sídlo během života manžela	Zbraslavská kronika
	nejpozději 6. prosince 1319	15. březen 1321		RBM IV
	? červen 1321	? červen 1322		Josef Šusta: České dějiny II
	říjen 1327			Zbraslavská kronika, RBM III
Alžběta Pomořanská	15. června 1382		vydání listin	CIM II
	21. února 1389			
Žofie Bavorská	27. května 1420		návštěva během tažení do Prahy	Regesta Imperii XI.
Barbora Celjská	27. května 1420		návštěva během tažení do Prahy	Regesta Imperii XI.
	25. července 1441	11. července 1451	vdovské sídlo	Staré letopisy české z rukopisu Křižovnického
Johana z Rožmitálu	18. května 1471/1473	12. listopadu 1475	vdovské sídlo	FRA Staří letopisové čeští Silesiacarum Rerum Scriptores

Příloha č. 2

Eliška Přemyslovna:

6. prosince 1319 na Mělníku²

Královna Eliška Přemyslovna vysazuje sedm lánů a půl čtvrti ve své vsi Vrbně právem purkrechtním. Lány jsou svěřeny chudým robotným a jejich potomkům.

15. srpna 1320 na Mělníku³

Královna Eliška Přemyslovna daruje sestřám u sv. Vavřince v Praze daň z mlýna, ležícího nedaleko města Mělníka na řece Pšovka.

? srpen 1320 na Mělníku⁴

Královna Eliška Přemyslovna dává změřiti dědiny k městu Mělníku náležející, potvrzuje měšťanům, že mají jí z 89 lánů bez čtvrti dávati roční plat, za což nikdy na jejich škodu nebudou se dědiny více měřiti, a že kromě toho mají královnám českým odváděti platy z devíti kol mlynářských, z lázně a ze zahrady před městem.

14. listopadu 1320 na Mělníku⁵

Královna Eliška Přemyslovna daruje Zbraslavskému klášteru vesnici Klíneč, ležící mezi městem Jablonné a vsí Čisovice. Daruje ho se všemi jeho právy, příjmy, výnosy, pozemky, zlatými doly i dalším příslušenstvím.

19. listopadu 1320 na Mělníku⁶

Královna Eliška Přemyslovna požaduje zvětšit roční daň z mlýna, který darovala sestřám u sv. Vavřince.

² RBM IV, č. 2135, s. 829.

³ RBM III, č. 603, s. 255.

⁴ CIM II, č. 113, s. 189–190; RBM III, č. 604, s. 255–256.

⁵ RBM III, č. 632, s. 267.

⁶ Tamtéž, č. 633, s. 267.

23. května 1321 v Praze⁷

Královna Eliška Přemyslovna daruje proboštovi vyšehradské kapituly a zároveň kancléři Janovi 15 lánů vyměřených polí ve městě Mělníku.

15. března 1321 na Mělníku⁸

Královna Eliška Přemyslovna vysazuje, jak o téže věci hovoří dne 6. prosince 1319, sedm lánů a půl čtvrti ve vsi Vrbně. Tato výsada je stvrzena Eliščinou pečeti.

28. června 1324 ve Wasserburgu⁹

Královna Eliška Přemyslovna povoluje mělnickému měšťanu Jindřichu řečenému Hebriner a jeho dědicům, že mohou prodati nebo zciziti zahradu, ležící vedle zahrady náležející dětem Mikuláše krejčího, avšak s tím závazkem od dřívějších časů na ní váznoucím, že každý její držitel je povinen dva mosty u města Mělníka opravovati, kdykoli by potřeba toho kázala.

17. října 1327 na Mělníku¹⁰

Královna Eliška Přemyslovna daruje svému komořímu Konrádu Gočálkovi 3 lány polí v Brozánkách na druhé straně Labe. Stejně tak již předtím učinila její matka Guta, u níž Gočálek sloužil také jako komoří. Gočálek umírá bez mužských dědiců a královna Eliška statky věnuje za věrnost svému služebníkovi Konrádovi, výrobci svíček.

11. září 1331 v Praze¹¹

Král Jan Lucemburský schválil příspěvek na nájem nebo zboží ve vsi Brozánky komořímu Konrádovi za věrnou službu zesnulé královně Elišce, která ji přislíbila.

⁷ Tamtéž, č. 686, s. 285.

⁸ RBM IV, č. 2138, s. 831.

⁹ CIM II, č. 128, s. 205–206; RBM III, č. 995, s. 385–386.

¹⁰ RBM III, č. 1380, s. 541–542.

¹¹ Tamtéž, č. 1824, s. 711.

23. ledna 1336 v Praze¹²

Král Jan poskytuje tesaři Vaňkovi k pronájmu dva lány ve vsi Brozánky na základě purkrechtního práva, protože mu jej pro věrnost před dávnými časy slíbila královna Eliška.

18. srpna 1348 v Žitavě¹³

Král Karel IV. svěřuje měšťanům mělnickým správu krajských desek zemských se všemi důchody, kteroužto správu již také matka jeho královna Eliška jim byla udělila.

Anna Falcká:

1. dubna 1350 v Praze¹⁴

Královna Anna nařizuje rychtáři, konšelům a obecným přísežným města Mělníka, aby úroku ročního nikomu jinému neplatili, nežli jejím úředníkům.

19. října 1352 v Praze¹⁵

Královna Anna, držíc u věně město Mělník, potvrzuje narovnání mezi měšťany litoměřickými a mělnickými o plavbě po Labi, jak je byl manžel její král Karel IV. učinil.

Anna Svídnická:

18. října 1354 v Praze¹⁶

Královna Anna nařizuje rychtáři a přísežným v Praze, aby špitál mělnický, kterýž svěřen jest správě kláštera Zbraslavského, při jeho příjmech ze statku hořínského chránili.

Alžběta Pomořanská:

¹² RBM IV, č. 266, s. 107.

¹³ CIM II, č. 274, s. 410–411.

¹⁴ Tamtéž, č. 299, s. 440.

¹⁵ Tamtéž, č. 331, s. 486–487.

¹⁶ Ferdinand TADRA (ed.), *Listy kláštera Zbraslavského*, Praha 1904, č. 123, s. 73–74.

září 1363 v Praze¹⁷

Císař Karel IV. zastaviv některá města, jako jmenovitě Hradec Králové, Vysoké Mýto a Chrudim se všemi důchody čtvrté manželce své Alžbětě u věně, nařizuje obyvatelům těchto měst, aby složili jí slib věrnosti. (list stejného znění vydán 16. března 1371 pro Mělník)

18. května 1367 v Praze¹⁸

Císařovna Alžběta potvrzuje měšťanům mělnickým list krále Karla IV., vydaný v Žitavě 18. srpna 1348, aby vedli správu krajských desek.

22. dubna 1373 v Praze¹⁹

Císařovna Alžběta potvrzuje výpověď, kterou mezi obcí mělnickou a klášterem augustiniánským, pod městem Mělníkem ležícím, učinili purkrabí mělnický Beneš a roudnický Vilém o hranice a meze obapolných pozemků a o užívání pastvin obecních.

30. března 1381 v Praze²⁰

Císařovna Alžběta potvrzuje Jindřichovi, synu Petra Sotlína, a jeho dědicům rychtářství města Mělníka se clem, jichž řádně nabyt od Jaklina řečeného Mukáče, prvního správce tohoto soudu a cla.

15. června 1382 na Mělníku²¹

Císařovna Alžběta vyzývá duchovní a světské vrchnosti v okolí města Mělníka, aby nerušili výsad městu tomu předešlými králi a královnami českými na vaření piva udělených.

21. února 1389 v Hoříně²²

¹⁷ CIM II, č. 406, s. 588–590.

¹⁸ Tamtéž, č. 425, s. 616–617.

¹⁹ Tamtéž, č. 516, s. 674–675.

²⁰ Tamtéž, č. 569, s. 733–734.

²¹ Tamtéž, č. 586, s. 746–747.

²² Tamtéž, č. 631, s. 808–809.

Císařovna Alžběta prohlašuje za neplatný list její pečeti opatřený, kterého se dovolává klášter sv. Vavřince řehole augustiniánské ve sporu s obcí mělnickou o hranice obapolné, k vyřízení kteréhožto sporu byli z obou stran voleni za úmluvce správce hořínský Beneš a purkrabí roudnický Vilém.

Žofie Bavorská:

10. září 1412 v Budíně²³

Král Zikmund jakožto dědic a čekanec koruny české dává svolení k tomu, že jeho bratr jeho král Václav IV. zapsal manželce své Žofii nově 100 000 zlatých uherských na věnných městech Hradci Králové, Chrudimi, Vysokém Mýtě, Jaroměři, Poličce, Mělníku, Trutnově a Dvoru.

30. listopadu 1418 v Praze²⁴

Královna Žofie potvrzuje rytíři Janu z Chlumu, purkrabímu svému na Mělníce, rychtářství města Mělníka se vším příslušenstvím, které koupil od předešlého rychtáře městského Jindřicha.

Barbora Celjská:

27. května 1420 na Mělníku²⁵

Zikmund se svou manželkou Barborou a královnou-vdovou přicházejí z Mladé Boleslavi na Mělník. Ze Slaného se pak přesunuli přes Hrádek, Žebrák, Točnick a Karlštejn na Zbraslav.

11. února 1437 v Praze²⁶

²³ CIM II, č. 854, s. 1152–1153; RI XI 1, č. 339.

²⁴ CIM II, č. 875, s. 1182–1183.

²⁵ RI XI 1, č. 4137a.

²⁶ CIM III, č. 111, s. 185–191.

Císař Zikmund dává manželce své Barboře města Hradec nad Labem, Albrechtice, Chrudim, Vysoké Mýto, Poličku, Jaroměř, Dvůr, Trutnov a Mělník s mnohými jinými městy, zámky, statky a důchody za věno tak, jak je držela i sestra jeho Žofie.

po 1. lednu 1443 na Mělníku²⁷

Královna Barbora potvrzuje a obnovuje měšťanům měst Králové Dvora a Trutnova, jakož i všem obyvatelům „honitby“ trutnovské privilegium na exemci z krajských soudů a úřadů, které jim král Jan udělil a král Václav IV. a královnou Žofií potvrdil.

4. ledna 1445 na Mělníku²⁸

Královna Barbora potvrzuje purkmistru, konšelům i vsi obci města Jaroměře list krále Václava IV. na svobodné nakládání s majetkem a povolení císaře Zikmunda, aby nebyli tištěni přijmouti do města světské i duchovní osoby, které prve ve městě obývaly tyto časy města prázdný jsou.

4. ledna 1445 na Mělníku²⁹

Královna Barbora vysvědčujíc, že jí purkmistr, konšelé i všecka obec města Jaroměře postoupili rychtu městskou s některým příslušenstvím, odpouští jim provinění, kterého se dopustili ujetím rychty té, slibuje nesahati v to, což bylo od rychty odprodáno, a dává plat z vinice k té rychtě příslušející ke kostelu jaroměřskému.

24. dubna 1445 na Mělníku³⁰

Královna Barbora majíc lítost nad tím, že měšťané Jaroměřští se z poslušenství zrádně vytrhli a v její požitky sáhli, zapisuje město Jaroměř se všemi důchody, zejména z rychty městské a jejího příslušenství Jiříkovi z Poděbrad v tisíci kopách grošů.

²⁷ Tamtéž, č. 134, s. 231–232.

²⁸ Tamtéž, č. 140, s. 240–242.

²⁹ Tamtéž, č. 141, s. 242–243.

³⁰ Tamtéž, č. 142, s. 243–249.

Johana z Rožmitálu:

13. března 1467 v Praze³¹

Královna Johana činí s povolením krále Jiřího výpověď ve při obce města Mělníka s podkomořím jejím Vilémem z Duban o platy, kterými obec jest povinna podkomořímu, hofrychtěři a písaři jejich při sázení konšelů.

19. dubna 1474 na Mělníku³²

Královna Johana potvrzuje na žádost purkmistra, konšelův i vší obce města Mělníka prodej dvou obecních ostrůvků písaři jejímu Machkovi a Zbraslavic.

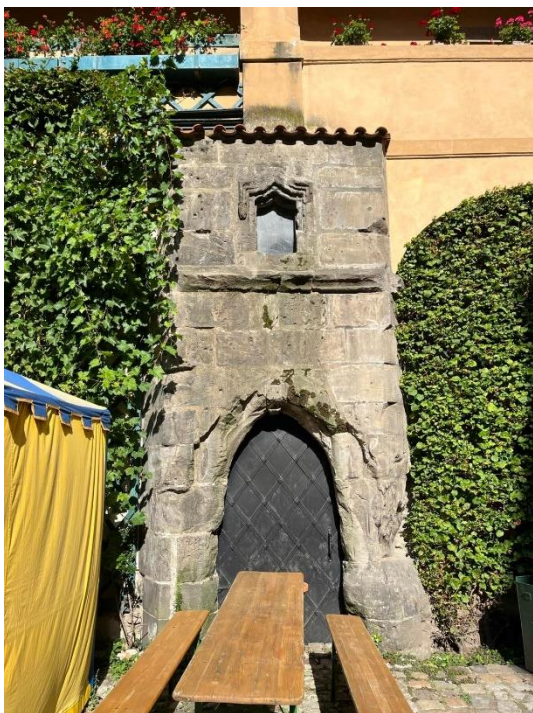
Příloha č. 3

³¹ Tamtéž, č. 291, s. 503–504.

³² Tamtéž, č. 358, s. 608–610.

Příloha č. 4

Příloha č. 5

